

Motion till riksdagen 2025/26:3333

av **Marléne Lund Kopparklint (M)**

Skydd mot extrema värmeböljor för äldre, kroniskt sjuka och personer med funktionsnedsättning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att se över bemyndigandet för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) att utfärda bindande föreskrifter om skydd vid värmeböljor för behovsprövade vård- och omsorgsboenden och liknande boenden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Klimatförändringarna gör att värmeböljor blir allt vanligare och mer intensiva även i Sverige. Samtidigt är det väl känt att äldre, kroniskt sjuka och personer med funktionsnedsättning är särskilt utsatta. Äldre har ofta en nedsatt förmåga att reglera kroppstemperaturen och att känna törst, vilket i kombination med hög värme kan leda till uttorkning, blodproppar, hjärtsvikt och i värsta fall dödsfall. Även kroniskt sjuka och personer med funktionsnedsättning tillhör de mest sårbara grupperna.

Flera kommuner, såsom Karlstad och Enköping, har tagit fram egna lösningar, bland annat genom att hyra portabla kylaggregat, men skyddet varierar kraftigt över landet. I dag finns inga bindande nationella krav på hur kommuner ska agera för att säkerställa trygghet vid värmeböljor för personer i särskilt boende eller i bostäder med särskilt stöd.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Folkhälsomyndigheten har tagit fram vägledningar och information, men utan bindande föreskrifter blir skyddet ojämnt och beroende av kommunernas resurser och prioriteringar. Projektet Värme i praktiken (2023) visade dessutom att många äldreboenden och LSS-boenden saknar systematisk temperaturkontroll, tillgång till svala utrymmen och anpassade rutiner för extremvärme.

Det är därför hög tid att regeringen säkerställer ett nationellt likvärdigt skydd. MSB bör få ett tydligt bemyndigande att utfärda bindande föreskrifter för behovsprövade vård- och omsorgsboenden. Föreskrifterna bör omfatta krav på temperaturövervakning, tillgång till svalka, förebyggande rutiner och stöd till personalen, samt gälla byggnader som används för verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Sverige ska vara ett land där alla, oavsett kommun, får ett likvärdigt skydd mot de alltmer påtagliga riskerna med extrem värme.

Marléne Lund Kopparklint (M)